

Businesscase Rekenkamer WDODelta

Versie 1.0

Inhoud

1. Opdracht, aanpak en methode.....	1
1.1. Inleiding	1
1.2. Aanpak.....	1
1.3. Uitkomsten van de businesscase; elementen voor de visie.....	2
2. De businesscase rekenkamer WDODelta.....	3
2.1. Drivers	3
2.2. Voordelen	3
2.3. Aannames.....	3
2.4. Budget	4
2.5. Dekking.....	5
2.6. Scope (eigenstandige of gezamenlijke rekenkamer)	5
2.7. Kwaliteit	6
2.8. Risico	6
2.9. Outcome	7
2.10. Schema.....	7
2.11. Afhankelijkheden	7
2.12. Specifiek	8
3. Bijlagen.....	9
3.1. Bijlage 1: afbakening opdracht commissie	9
3.2. Bijlage 2: planning implementatieproces rekenkamer WDODelta	10

1. Opdracht, aanpak en methode

1.1. Inleiding

U heeft besloten (april 2022) om zich voor te bereiden om de implementatie van het wetsvoorstel “versterking decentrale rekenkamers”, dat in mei 2022 in de Tweede Kamer is aangenomen. Het wetsvoorstel komt er kort gezegd op neer, dat waterschappen (net als gemeenten en provincies) verplicht worden om een rekenkamer in te stellen die geheel bestaat uit externe leden. De rekenkamer ondersteunt het algemeen bestuur (hierna: AB) bij de controlerende taak, door onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur en beleid. De rekenkamer krijgt daartoe vanuit de Wet een brede en zelfstandige onderzoeksbevoegdheid.

Om de voorbereidingen te realiseren heeft u een voorbereidingscommissie (hierna: VC) ingesteld. De VC vindt het van belang dat het AB een weloverwogen afweging kan maken ten aanzien van inrichtingsvragen bij de rekenkamer. De rekenkamer moet immers waarde toevoegen. Via het opstellen van een businesscase heeft de voorbereidingscommissie enkele belangrijke contouren van de rekenkamer geschetst, als grondslag voor de visie.

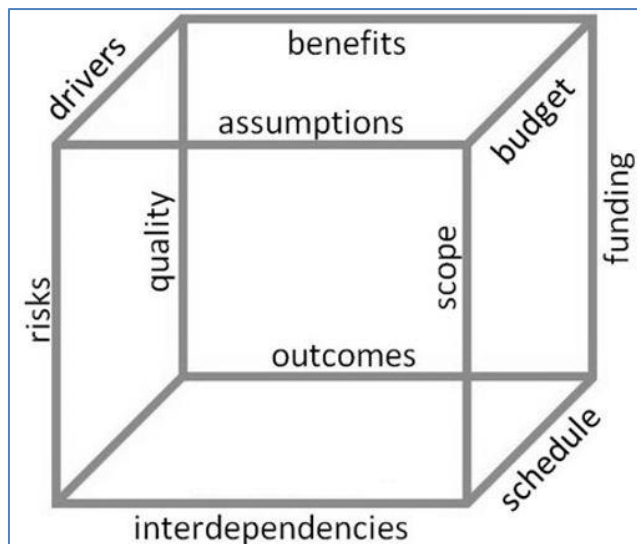
1.2. Aanpak

Deze businesscase stelt het AB in staat om de invoering van de rekenkamer vanuit verschillende invalshoeken te bekijken. De businesscase kent meer diepgang dan de visie, maar is daarmee ook veelomvattend en gecompliceerder. Door de businesscase uit te schrijven, wordt als het ware de (argumentatie voor de) bestuurlijke contour t.a.v. de invoering van de rekenkamer zichtbaar. Via het vaststellen van de visie geeft u de contour voor verdere (ambtelijke) voorbereiding op de invoering van de rekenkamer.

Let op. In deze businesscase is het accent gelegd op het duiden van de voor- en nadelen van samenwerking; en het duiden van de uitgangspunten en gevolgen van het beschikbaar stellen van een budget. De conclusies uit deze businesscase komen integraal terug in de visie. De visie bevat – naast elementen die worden onderbouwd vanuit deze businesscase – ook aanvullende elementen.

Er is t.a.v. de inrichting van deze businesscase voor gekozen, om het businesscase-box model toe te passen. Deze specifieke verschijningsvorm van een businesscase bestaat uit de volgende (samenhangende) onderdelen:

Legenda

Drivers:	ontwikkelingen van invloed op de rekenkamer (van buitenaf).
Voordelen:	de waarde die het AB aan de rekenkamer ontleent.
Aannames:	m.b.t. de inpassing van de rekenkamer in de huidige praktijk.
Budget:	rekening m.b.t. de hoeveelheid beschikbaar te stellen middelen.
Dekking:	herkomst v/d middelen en aard/omvang van het onderzoek.
Scope:	een eigen of gezamenlijke rekenkamer.
Kwaliteit:	wijze waarop de "impact" van het onderzoek wordt geborgd.
Risico:	zaken die het werken binnen deze kaders in de weg staan.
Outcome:	de gewenste situatie wanneer de rekenkamer is geïnstalleerd.
Schema:	nader planning voor het instellen van de rekenkamer.
Afhankelijkheden:	samenhang tussen de (voorgaande) geschetste kaders.
Specifiek:	accenten vanuit de VC.

1.3. Uitkomsten van de businesscase; elementen voor de visie

Op basis van de businesscase adviseert de voorbereidingscommissie:

1. Een eigen rekenkamer te wensen, om daarmee aansluiting tussen het AB en de rekenkamer te borgen.
2. Een budget beschikbaar te stellen op basis van het kengetal €0,10 per inwoner. Hiermee heeft de rekenkamer voldoende ruimte om uitvoering te geven aan een beperkt aantal onderzoeken.
3. De rekenkamer als handelingsperspectief mee te geven, dat ze uitvoering kan geven aan zowel diepteonderzoek, kortdurend onderzoek als opvolgsonderzoek.
4. Het functioneren van de rekenkamer jaarlijks te klankborden; en om het eens per bestuursperiode te evalueren.

2. De businesscase rekenkamer WDODelta

In dit hoofdstuk wordt de businesscase-box t.a.v. de invoering van de rekenkamer uitgewerkt aan de hand van bullets. Waar relevant wordt per bullet het standpunt van de VC verwoord.

2.1. Drivers

- Wetswijziging: de wetgever heeft de waterschappen verplicht om een rekenkamer in te voeren die geheel bestaat uit externe leden. De wetgever laat beperkte marges voor de lokale besturen om de rekenkamer vorm te geven.
- Watervisie: “We bevinden ons in een veranderende maatschappij waarin de complexiteit van maatschappelijke vraagstukken toeneemt...”. Dit betekent dat de sturing - via het formuleren en evalueren van beleid - steeds complexer wordt. Verdere ontwikkeling en aanscherping van de sturing is hierdoor gewenst.
- Watervisie: “de complexiteit van opgaven en vraagstukken neemt toe. Overheden kunnen vraagstukken vaak niet in hun eentje oplossen.” In een context waarin in toenemende mate wordt samengewerkt, is goed zicht op de doelmatigheid (van de samenwerking) van groot belang.

2.2. Voordelen

- Transparantie, verantwoording en toezicht zijn aspecten van goed openbaar bestuur. Goed openbaar bestuur betekent ook rekenschap afleggen over het beleid en de uitvoering daarvan. Via de rekenkamer wordt dit onafhankelijk geborgd.
- De rekenkamer stelt het waterschap in staat om het “leren en verbeteren” te versterken; vooral daar waar de organisatie en het bestuur zelf nog geen maatregelen hebben genomen. Bij het formuleren van een onderzoek is het daarom van groot belang om vooraf de beoogde leereffecten te duiden en te bepalen of deze leereffecten op meerdere terreinen (in een bredere context) spelen. De VC acht onderzoek waar het waterschap op meerdere vlakken van kan leren gewenst.
- De rekenkamer is bij uitstek gepositioneerd om het gesprek over de gewenste rolneming door verschillende gremia in de sturing van het waterschap te arrangeren. De zelfstandigheid van de rekenkamer maakt dat zij hierin belangeloos en objectief kan adviseren. Deze rol van de rekenkamer kan de effectieve implementatie van stuurprincipes (bijv. doelsturing) bespoedigen.

2.3. Aannames

- Als waterschapsector leggen wij door middel van de waterschapsvergelijkingen “Waterschapspeil” en “Waterschapsspiegel” periodiek sector breed verantwoording af over ons waterschapshandelen in al haar facetten. In deze waterschapsvergelijking is voornamelijk aandacht voor de bereikte beleidseffecten en de kosten. Dit in relatie tot de prestatie van branchegenoten. We nemen aan dat deze vergelijkingen al het benodigde branche brede inzicht bieden en niet nogmaals door de rekenkamer worden herhaald.
- Art. 109a van de Waterschapswet verplicht het DB om zelf onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. In 2022 wordt er door de onafhankelijk gepositioneerde afdeling Concerncontrol onderzoek gedaan in dit kader.

We nemen aan dat het onderzoek dat de rekenkamer gaat verrichten aansluit bij deze reeds toegepaste werkwijze. Waarbij periodieke afstemming plaats zal vinden tussen de rekenkamer en de concerncontroller.

- In artikel 108 en 109 van de Waterschapswet is bepaald, hoe de controlerende taak van het AB wordt vormgegeven en geïnstrumenteerd. Het AB heeft ter nadere invulling van deze bepalingen specifieke verordeningen vastgesteld, zoals de financiële verordening (ex art. 108 Waterschapswet), de controle-verordening (ex art. 109 Waterschapswet). Uit deze verordeningen volgt, dat financiële rechtmatigheid in opdracht van het AB door de accountant wordt getoetst. De rekenkamer rekent het toetsen van rechtmatigheid eveneens tot haar opdracht. We nemen aan dat de verrichtingen in het kader van de verordening ex art. 109 Waterschapswet niet tot de scope van de werkzaamheden van de rekenkamer behoren; en dat de rekenkamer zich voornamelijk richt op het beoordelen van de doelmatigheid en doeltreffendheid.

2.4. Budget

- Wetsvoorstel: “Een aantal waterschappen heeft nu al een rekenkamer die vergelijkbaar is met het model dat met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld. De kosten voor deze rekenkamers zijn gemiddeld €70.000,-. Dit is gemiddeld 0,03% van de totale begroting van de betreffende waterschappen.” Op basis van deze redentatie (uit de toelichting op de Wetswijziging) zou WDODelta ca. €45.000 beschikbaar moeten stellen¹. In totaal zouden de 21 waterschappen op basis van dit uitgangspunt ca. €1,5 mln. beschikbaar stellen voor hun rekenkamers. Deze wijze van budgetteren wordt echter in hoge mate beïnvloed door het activeringsbeleid (investeringsomvang wordt niet beschouwd) en de (financiële effecten van) beleidsinhoudelijke bestuurlijke keuzes.
- Kengetal: door gemeenten worden kengetallen gehanteerd voor het duiden van een passend budget voor de rekenkamer. Daarbij worden verschillende kengetallen gebruikt (bijv. €1,00 of €1,30 per inwoner). Met het oog op de demografie van het beheersgebied van waterschappen, kan ook een kengetal worden geduïd. Binnen de UvW is het bedrag van €0,10 per inwoner genoemd (bij ca. 17,4 mln. Nederlanders leidt dat tot ca. €1,74 mln. budget). Dit betekent voor WDODelta een budget van ca. €65.000. De voorbereidingscommissie acht het hanteren van een kengetal o.b.v. ingelanden beter passend dan een percentage van de begrotingsomvang.
- Het faciliteren van rekenkameronderzoek vergt ambtelijke capaciteit. Hiertoe zijn op dit moment geen middelen in de begroting gereserveerd. Bij het vaststellen van de concrete bestuurlijke uitgangspunten voor invoering van een rekenkamer, behoeft het aandacht om voldoende ambtelijke capaciteit vrij te maken. Hiermee wordt de kwaliteit - en daarmee de meerwaarde van het onderzoek door de rekenkamer - geborgd. De VC acht het echter onvoldoende werkbaar, om hier situationeel budget voor beschikbaar te stellen (inhuur op delen van functies lijkt niet effectief).

¹ Via de motie Stolenberg is met het kabinet overeengekomen, dat er onderzoek zal worden gedaan naar het (minimale) toereikende budget voor een rekenkamer bij decentrale overheden. Bij het bepalen van het feitelijk budget is het begrotingsrecht van het waterschapsbestuur leidend. Bij het aanbieden van de verordening m.b.t. het instellen van een rekenkamer zal met de uitkomsten van dit onderzoek rekening worden gehouden.

2.5. Dekking

- Het waterschap ontvangt geen financiële compensatie uit hoofde van de plicht om een rekenkamer in te voeren. De aanvullende kosten dienen uit de belastingopbrengsten gedekt te worden.
- Een rekenkamer kent grofweg drie vormen van onderzoek: diepteonderzoek, kortdurend onderzoek en opvolgingsonderzoek. Waarbij diepteonderzoek een regulier onderzoek is waar een rapport uit voortkomt. Kortdurend onderzoek heeft de aard van een quick scan (bijv. om onderzoek te doen naar aanleiding van een politieke dialoog). Opvolgingsonderzoek is gericht op het beoordelen van de mate waarin bevindingen uit rekenkamerrapporten zijn opgepakt (mede om de kwaliteit/impact van de advisering door de rekenkamer te vergroten). De VC acht het wenselijk om (budgettaire) ruimte te laten voor deze verschillende vormen van onderzoek.
- Een gemiddeld (diepte) onderzoek kost indicatief €35.000 a €40.000 (incl. overhead). Kosten per onderzoek zijn afhankelijk van de grootte van de organisatie en het onderwerp. Dit betekent dat – indien WDODelta €0,10 per inwoner beschikbaar stelt – er jaarlijks een beperkt aantal rekenkameronderzoeken kunnen worden verricht. Het beschikbare budget is hierbij leidend voor het aantal en de omvang van de te verrichten onderzoeken. De voorbereidingscommissie ziet een beperkte intensiteit van onderzoek als passend. Mede om werkenderwijs de praktische effectiviteit van de rekenkamer verder te verkennen.

2.6. Scope (eigenstandige of gezamenlijke rekenkamer)

- Er speelt een volgorde bij het stellen van bestuurlijke kaders m.b.t. de invoering van de rekenkamer. De vraag “willen we samen of alleen” is voorliggend aan diverse verdere uitwerkingsvraagstukken. Het is daarom van groot belang om vroegtijdig een standpunt in te nemen t.a.v. dit vraagstuk.
- Er zijn diverse voor- en nadelen van samenwerking op het vlak van de rekenkamer te benoemen. Zo betekent een gezamenlijke rekenkamer (met meer budget) inhoudelijk dat: a) de kwaliteit van de voorzitter en de leden beter kan worden geborgd en b) dat deelnemers in de gemeenschappelijke rekenkamer makkelijker van elkaar kunnen leren. Ook bestaat er c) een mogelijkheid op het behalen van schaalvoordelen². De nadelen die hier tegenover staan zijn: d) het creëren van afhankelijkheden tussen deelnemers in de rekenkamer (bijv. bij het afronden van onderzoek), e) een reductie van de mogelijkheden tot maatwerk van de rekenkamer binnen het onderzoek en f) hogere organisatiekosten wanneer de rekenkamer het toepassingsgebied van het onderzoek breder maakt³.

De VC stelt op basis van de beschouwde voor- en nadelen vast, dat er geen doorslaggevend argument beschikbaar is om (binnen de context van WDODelta) een gezamenlijke rekenkamer met derden in te richten. Zij adviseert dan ook om een eigen rekenkamer te wensen. Ook merkt de VC op, dat het realiseren van de voordelen die samenhangen met een gezamenlijke rekenkamer een samenwerking met een substantieel aantal partijen

2 a) bij een groter budget kan meer onderzoek worden gedaan en betere ondersteuning worden geregeld, wat het functie bij de rekenkamer aantrekkelijker maakt. Ook leidt een groter onderzoek-volume tot een snellere leercurve van de rekenkamer.
c) dit voordeel ontstaat vooral door gebruik te maken van 1 onderzoeksopzet (als basis). Er ontstaan mogelijk aanvullende schaalvoordelen, via het voorkomen van dubbele onderzoeken (bijv. onderzoek naar dezelfde GR).

3 d) samenwerken vraagt om ambtelijke en bestuurlijke responsiviteit bij een slagkrachtige rekenkamer.
e) ook wordt het lastiger voor de rekenkamer om aansluiting te vinden en houden bij het AB, omdat er bijv. meer gedifferentieerd moet worden in communicatiestijlen.
f) er is meer bestuurlijke afstemming nodig wanneer meerdere partijen betrokken zijn. Een onderzoek bij verschillende waterschappen vraagt bijv. om afstemming op de art 109a onderzoeksagenda bij meerdere waterschappen.

vergt (bijv. 3 of 4, om een budget van substantiële omvang te verkrijgen). In een dergelijk samenwerkingsverband ontstaat naar verwachting een complexiteit die leidt tot de diverse benoemde nadelen. Het risico bestaat dat een rekenkamer in een dergelijk scenario een “instituut” wordt, in plaats van een “instrument van het AB”.

- Ook hangen er procedureel voor- en nadelen samen met de vraag “willen we samen of alleen”. Deze voor- en nadelen spelen vooral indien WDODelta wijzigingen wenst m.b.t. de kaderstelling bij de rekenkamer.

Waar WDODelta nu kiest voor een gezamenlijke rekenkamer: a) betekent dit dat het lastiger is om wijzigingen aan te brengen m.b.t. het beschikbaar gestelde budget. Ook zal er b) bij eventuele uittreding uit een gezamenlijke rekenkamer sprake zijn van exit-kosten.

Waar WDODelta nu kiest voor een eigen rekenkamer: kan er een situatie ontstaan waarbij op een later moment integratie van recent ingevoerde rekenkamers gewenst is. Tot een dergelijke fusie zal alleen worden besloten, wanneer dit per saldo voordeel oplevert. Voortdurende opschaling van de rekenkamer leidt echter af van het verrichten van onderzoek. Ook zal het perspectief van integratie een mogelijke hindernis vormen voor leden om zich kandidaat te stellen.

2.7. Kwaliteit

- De kwaliteit van een rekenkamer is af te meten aan de impact van het onderzoek. En de impact van het onderzoek wordt mede bepaald door het “absorptievermogen” van het betrokken bestuur en de organisatie. Dit absorptievermogen is ontwikkelbaar, maar op korte termijn in beperkte mate maakbaar. Daarom is het voor de rekenkamer belangrijk om bij haar werkwijze en onderzoekkeuze aan te sluiten op het absorptievermogen. De rekenkamer bepaald (op basis van de Wet) haar eigen werkwijzen, onderzoeksagenda en onderzoeksmethoden. De VC ziet een rekenkamer voor zich die voeling houdt met de organisatie WDODelta.
- Om de kwaliteit van de werkzaamheden van de rekenkamer te bevorderen, is het wenselijk om het functioneren van de rekenkamer periodiek te evalueren. Hierbij kan er worden gekozen voor verschillende soorten evaluatiemomenten. Jaarlijks zal de rekenkamer een jaarverslag opstellen. Dit is een logisch moment om te klankborden m.b.t. de meerwaarde van de werkzaamheden van de rekenkamer. De auditcommissie kan hierbij als klankbord voor de rekenkamer dienen; ter voorbereiding op het aanbieden van het jaarverslag aan het AB. Ook kan er een meer diepgaande evaluatie (per bestuursperiode) plaatsvinden; bijvoorbeeld in het derde jaar van iedere bestuursperiode. Voor het uitvoering geven aan deze evaluatie kan een bestuurlijke commissie worden aangewezen. De voorbereidingscommissie acht het – mede gegeven de wettelijke verplichte aard van de rekenkamer - van belang om bij de bestuurlijke kaderstelling het proces van evalueren van de rekenkamer te betrekken.

2.8. Risico

- Contact hebben én houden is cruciaal: anders werken het AB en de rekenkamer langs elkaar. Voldoende frequent contact is essentieel.
- Er vindt onvoldoende afstemming plaats over het voorkomen van onderzoeken, die geen leereffecten hebben op andere terreinen. We willen het ontstaan van een “afrekenkamer” voorkomen.
- Er vindt onvoldoende afstemming plaats over de wens om geen onderzoek te verrichten naar beleid dat nog in ontwikkeling is. De rekenkamer dient namelijk niet in een adviesrol te komen, waardoor het democratisch proces wordt verstoord.

2.9. Outcome

- Er wordt een effectieve maar proportionele rekenkamer nagestreefd. Daarbij wordt de balans gezocht tussen een rekenkamer waar het AB waarde aan ontleent en de kosten die een rekenkamer met zich mee brengt.
- De uitkomsten van de onderzoeken van de rekenkamer kunnen betrokken worden bij het voortdurend verfijnen en verbeteren van de doelenboom van WDODelta. De rekenkameronderzoeken verschaffen inzicht m.b.t. de “het bereiken van de doelen”, als aanvullend inzicht t.a.v. de wijze waarop het “instrument doelenboom” wordt toegepast.
- Het financieel rendement dat de rekenkamer genereert laat zich aan de voorkant lastig vatten. Er moeten teveel aannames worden gedaan om hier een zinvol beeld van te geven. Bovendien is het niet de rekenkamer die deze voordelen realiseert, maar WDODelta zelf. De rekenkamer heeft als rol om mogelijkheden tot verbetering aan te reiken.

2.10. Schema

- Nadat het algemeen bestuur een besluit heeft genomen m.b.t. de visie op de rekenkamer, starten de (ambtelijke) voorbereidingen in het kader van het opstellen van de rekenkamerverordening en de aanverwante documenten (zoals functieprofielen). Voor verdere toelichting op de inrichting en planning bij het implementatieproces, wordt verwezen naar de bijlagen (3.1 en 3.2).
- De voorbereidingscommissie biedt dit document voorafgaand aan de waterschapsverkiezingen van 2023 aan het AB aan. Dit stelt de voorbereidingscommissie in staat de opdracht af te ronden met dezelfde opdrachtgever. Ook laat het vaststellen van de kaderstelling m.b.t. de rekenkamer door het oude AB, voldoende ruimte aan het nieuwe AB om definitieve keuzes te maken (bij het vaststellen van de verordening).
- Indien u besluit af te wijken van het advies van de VC om een eigen rekenkamer te wensen, ontstaat er behoefte aan voorbereidingstijd om op zoek te gaan naar samenwerkingspartners. De planning bij het implementatieproces laat hier ruimte voor. Uit een ambtelijke verkenning blijkt dat WDODelta naar alle waarschijnlijkheid als eerste een besluit zal nemen t.a.v. de kaderstelling m.b.t. de rekenkamer.

2.11. Afhankelijkheden

- Het arrangeren van de juiste verbindingen tussen de rekenkamer en het AB is essentieel voor het effectief opereren van de rekenkamer. Er zijn in deze businesscase diverse risico's genoemd (zie 2.8). De beheersing van deze risico's is afhankelijk van de vraag “samen of alleen” en daarmee van de scope van deze businesscase (zie 2.6).
- Mocht u besluit om een gezamenlijke rekenkamer te wensen (af te wijken van het advies), dan leidt dat tot het voeren van afstemming met potentiële samenwerkingspartners. Dit betekent dat het “schema” (bijlage 3.2) afhankelijk is van de gewenste scope (zie 2.6) van de rekenkamer.
- Naar verwachting zal de verplichting tot het invoeren van een rekenkamer gaan gelden per 1 januari 2024. Het moment van invoering is in de Wetgeving afhankelijk gemaakt van koninklijk besluit. Dit betekent dat het “schema” (bijlage 3.2) afhankelijk is van externe besluitvorming.

2.12. Specifiek

- De VC stelt zich op het standpunt, dat er met samenwerking op het vlak van de rekenkamer aantoonbaar voordelen gerealiseerd moeten worden. Samenwerking vormt geen doel op zich, maar is een werkwijze om de meerwaarde van de rekenkamer optimaal tot z'n recht te laten komen.
- De voorbereidingscommissie is van inzicht dat beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit van belang is voor de kwaliteit van het rekenkameronderzoek. Het strekt tot aanbeveling om de benodigde ambtelijke capaciteit vroegtijdig in beeld te brengen en de communiceren. De VC stelt zich hierbij op het standpunt dat het – indien er sprake is van een acceptabel capaciteitsbeslag – niet wenselijk is op ambtelijk niveau instemming te vragen voor het beschikbaar stellen van capaciteit. Deze werkwijze zou ambtelijke voorselectie van het onderzoek in de hand kunnen werken.

3. Bijlagen

3.1. Bijlage 1: afbakening opdracht commissie

Deze businesscase vormt input voor het opstellen van de visie. De visie bevat de concrete bestuurlijke wensen en uitgangspunten m.b.t. de rekenkamer. Via het aanbieden van de concept visie, wordt door de commissie antwoord gegeven op de volgende vragen afkomstig uit het procesvoorstel:

- Zoeken we de samenwerking en zo ja, met welke partijen?
- Hoe lang leggen we ons vast op deze kaderstelling?
- Welke rechtsvorm achten we passend?
- Hoeveel (plv) leden vinden we wenselijk?
- Eigen personeel of inhuur per onderzoek?
- Wat is de relatie tot auditcommissie?
- Wat zijn de kosten en budget van de implementatie van de rekenkamer?
- Welke bestuurlijke interactie met de rekenkamer vinden we wenselijk?

Het procesvoorstel toont een breder palet van vragen, dan de bovenstaande opsomming. Wanneer de bestuurlijke uitgangspunten voor de rekenkamer zijn vastgesteld (Q1 2023), resteert er een (eventuele) zoektocht naar potentiële samenwerkingspartners, het opstellen van de verordening, het werven de leden van de rekenkamer (incl. de voorzitter) en de besluitvorming m.b.t. het instellen van de rekenkamer via het vaststellen van een verordening. Gedurende deze (ambtelijke) voorbereidende stappen, zal antwoord worden gegeven op de vragen:

- Hoe zien we de taakverdeling tussen de leden?
- Hoe verloopt de procesgang m.b.t. het benoemen en het ontslag van de leden (rol auditcommissie)?
- Hoe leggen de leden verantwoording af (over hun functioneren)?
- Wat is de gewenste volgordelijkheid van het aannemen van de leden?
- Wat is het profiel van de (verschillende) leden?
- Welke vergoedingen worden aan de leden toegekend?
- Hoe is de kosten-verdeelsystematiek wanneer samenwerking wordt opgezocht?
- Welke eisen stellen we aan de P&C-cyclus van de rekenkamer?
- Hoe wordt ambtelijke ondersteuning geregeld?

3.2. Bijlage 2: planning implementatieproces rekenkamer WDODelta

Het implementatieproces (zoals beschreven in bijlage 1) wordt gerealiseerd in het tijdvak tot aan de (verwachte) datum waarop de rekenkamer dient te zijn ingesteld (01-01-2024).

Met het oog op de timing van de verkiezingen en de relatief korte doorlooptijd van het vervolgproces, adviseert de voorbereidingscommissie om navolgende stappen door een nader aan te wijzen ambtelijk gremium te laten voorbereiden (bijv. concerncontroller). Hiermee wordt de continuïteit van de voorbereiding van de implementatie geborgd.

Stap / Kwartaal	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024
Ambtelijke afstemming tussen waterschappen (argumentatie)						
Advies in AB door voorbereidingscommissie en decharge commissie						
Navolgende stappen worden op ambtelijk niveau voorbereid:						
Optioneel: nader bestuurlijk besluit tot samenwerking (o.b.v. besluiten derden)						
Besluiten t.b.v. werving leden (vaststellen profielschets en verordening)						
Werving van de leden op basis van bestuurlijke besluitvorming						
Instellen rekenkamer via benoemen van de leden						
Navolgende stappen vinden op het niveau van de rekenkamer plaats:						
Start werkzaamheden rekenkamer						
Opstellen statuten rekenkamer						